

Uroczystość na polu bitwy pod Olszowym Młynem * 26 stycznia 2013

22 marca 1863 r. około 4 nad ranem zaczęła się bitwa oddziałów powstańczych pod dowództwem Kazimierza Mielęckiego i wojsk rosyjskich z gen. Emilem Wittgensteinem w pobliżu młyna na Strudze Biskupiej. Przeszła do historii jako bitwa pod Olszowym Młynem, bitwa pod Olszakiem, bitwa pod Tartakiem czy bitwa pod Pątnowem. Trwała do czasu, aż obie strony wyczerpały amunicję i zarządziły odwrót. Podczas bitwy padli zabici po obu stronach, łącznie około 20 osób. Polaków pochowano na okolicznych cmentarzach, zaś Rosjan zapewne w miejscu bitwy. Wycofujące się oddziały polskie natrafiły tego samego dnia pod Mikorzynem na oddział majora Nielidowa i poniosły klęskę.

Zachowane opisy bitwy pozostawiły sporo wątpliwości, więc poszukiwacze z Wielkopolskiego Forum Eksploracyjno - Historycznego pod merytorycznym kierownictwem archeologa Krzysztofa Gorczyca z Muzeum Okręgowego w Koninie przeszukali teren, znajdując pociski i łuski z różnych rodzajów broni. Można je obejrzeć w Muzeum Okręgowym w Koninie.

Z inicjatywy Zdzisława Jacaszka, wiceprezesa Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód, Muzeum Okręgowego w Koninie, Nadleśnictwa Konin, Wielkopolskiego Forum Eksploracyjno-Historycznego i Miejskiej Biblioteki Publicznej na polu bitwy pod Olszowym Młynem w sobotę 26 stycznia 2013 r. uczciliśmy poległych tam Polaków i Rosjan. Dwa akacyjne krzyże - katolicki i prawosławny - wykonali Zdzisław Jacaszek z synem i wnukiem. Oznakowali też trasę dojazdu od strony obecnej drogi Pątnów - Kazimierz Biskupi. Z zaprzyjaźnionego z Koninem Briańska przybyła delegacja z przewodniczącym komitetu ds. wykształcenia w Radzie Miejskiej Igozem Afoninem i kierownikiem biura Rady Miejskiej Aleksandrem Tutikowem. Na pole bitwy przybył prezes Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód Józef Bryll. Ceremonię poświęcenia krzyży prowadzili zakonnik prawosławny Białoskiej Diecezji Diomid Kuźmin i ksiądz prałat Wojciech Kocharński, dziekan dekanatu konińskiego III, wikariusz biskupa włocławskiego. Kwiaty złożyli wiceprezydent Konina Sławomir Lorek, wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Kazimierz Pałasz, wicestarosta powiatu konińskiego Andrzej Nowak i inni. Znicz zapalili Michał Gruszczyński i Marek Walerczyk. Prócz nich ze strony Oddziału PTTK uczestniczyli Wanda Gruszczyńska i Andrzej Miller. Przebieg bitwy omówił Krzysztof Gorczyca. W ostatnim słowie Zdzisław Jacaszek dziękując wszystkim zaangażowanym wymienił m.in. mieszkankę Pątnowa Irenę Tomaszewską oraz kol. Wandę Gruszczyńską. Mimo kilkustopniowego mrozu wartość honorową pod krzyżami pełnili harcerze z ZHP Konin oraz grupa rekonstrukcyjna z II LO. Przybyły poczty sztandarowe strażaków z Pątnowa i Bractwa Pięciu Braci z Kazimierza Biskupiego. Obecni byli proboszczowie: z Kazimierza Biskupiego Krzysztof Gąsiorowski i z Łęczca Sławomir Majdecki. Obecni byli wszyscy eksploratorzy, dyrektor Muzeum Okręgowego Lech Stefaniak, historyk Janusz Gulczyński, prezes TPK Piotr Rybczyński, dyrektor MBP Henryk Janasek, leśnicy i liczni mieszkańcy Konina i okolic.

Goście z Briańska z mnichem Diomidem, eksploratorzy, muzealnicy i my pojechaliśmy do muzeum, gdzie w sali edukacyjnej Krzysztof Gorczyca pokazał prezentację z XIX wiecznymi mapami i fotografiami znalezisk z pobojuwiska. Prezes SWPW Józef Bryll podziękował w imieniu swoim i gości. Podczas zwiedzania ekspozycji muzealnych Andrzej Miller pokazał fotografie z meczu drużyny konińskiej z drużyną Armii Radzieckiej, gdy w ataku grał jego ojciec Kazimierz. Mecz wygrali koniniacy 3:2.

W 150. rocznicę bitwy organizatorzy planują umieścić tuż obok krzyży pamiątkowy głaz i tablicę informacyjną. Upamiętnione miejsce znajduje się na terenie gminy Kazimierz Biskupi. Warto dodać, że mieszkanka Pątnowa Irena Tomaszewska złożyła wniosek o upamiętnienie bitwy w formie nadania nazwy rondu w Pątnowie. Prezesi PTTK i TPK poparli wniosek, sugerując nazwę Biwy pod Pątnowem 1863. Podczas posiedzenia Rady Miasta Konina 30 stycznia wniosek został zatwierdzony. Uroczystość nadania nazwy rondu planowana jest również 22 marca 2013 r.

